



**UA-0116**  
**Third Year B. A. Examination**  
**February/March – 2012**  
**Sanskrit : Paper - I**  
(ललित साहित्य अने व्याकरणः (सभास))

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

सूचना :

<p>नीचे दृशविले निशानीवाणी विगतो उत्तरवडी पर अवश्य लभवी. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : <b>Third Year B. A.</b></p> <p>Name of the Subject : <b>Sanskrit : Paper - 1</b></p> <p>Subject Code No. : <b>0 1 1 6</b> Section No. (1, 2,.....) : <b>NIL</b></p>	<p>Seat No. : <input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/></p> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p>
---	---

- १ (अ) (१) नीचेनामांथी गमे ते वे श्लोकोनो अनुवाद करो : ८
- 1 (a) (1) Translate any two of the following verses : 8
- (१) क्रियासु युक्तैर्नृप चारचक्षुषो न  
वञ्चनीया प्रभवोऽनुजीविभिः ।  
अतोऽर्हसि क्षन्तुमसाधु साधु  
वा हितं मनोहारि च दुर्लाभं वचः ॥
- (२) अनारतं तेन पदेषु लम्बिता  
विभज्य सम्यग्विनियोगसत्क्रियाः ।  
फलन्त्युपायाः परिबृंहिताय—  
रूपेत्य संघर्षमिवार्थसंपदः ॥
- (३) कथा प्रसङ्गेन जैनरूदाहृताद—  
नुस्मृताखण्डलसूनुविक्रमः ।  
तवाभिधानाद् व्यथते नताननः  
स दुःसहान्मन्त्रपदादिवोरगः ॥
- (४) पुरःसरा धामवतां यशोधनाः  
सुदुःसहं प्राप्य निकारमीदृशम् ।  
भवादृशाश्चेदधिकुर्वते रतिं  
निराश्रया हन्त हता मनस्विता ॥

- १ (अ) (२) नीचेनाभांथी गभे ते अेक श्लोकनो अनुवाद करो : ४
- 1 (a) (2) Translate any **one** of the following verses : 4
- (१) अमानकामः सहितव्यघर्षण  
कृशाज्जनाद्भेक्ष कृतात्मधारणः ।  
चरामि दोष व्यसनोत्तरं जगद्  
हृदं बहुग्राहमिवाप्रमादवान् ॥
- (२) गङ्गामुर्त्तीर्य विन्ध्यं शुभसलिलवहां नर्मदामेष सहयं  
गोलेयी कृष्णवेष्णां पशुपतिभवनं सुप्रयोगां च काश्चीम् ।  
कावरीं ताम्रपर्णीमथ मलयगिरि सागरं लङ्घयित्वा  
वेगादुर्त्तीर्य लङ्कां पवनसमगतिः प्राप्तवान् धर्मदेशम् ॥
- १ (ब) (१) ससंदर्भ समझावो : (गभे ते अे) ८
- 1 (b) (1) Explain giving reference to the context : (any two) 8
- (१) दुरोदरच्छहजिता समीहते नयेन जेतुं जगतीं सुयोधनः ।  
(२) महोदयैस्तस्य हितानुबन्धिभिः प्रतीयते धातुरिवेहितं फलैः ।  
(३) त्वयात्महस्तेन मही मदच्युता मतङ्गजेन स्रगिवापवर्जिता ।  
(४) विचिन्तयन्त्या भवदापदं परां रूजन्ति चेतः प्रसभं ममाधयः ।
- १ (ब) (२) ससंदर्भ समझावो : (गभे ते अेक) ४
- 1 (b) (2) Explain giving reference to the context : (any one) 4
- (१) ज्ञानार्थ कृतबुद्धिस्सन्मार्गेणानुगच्छ गच्छन्तम् ।  
(२) अयि ! गणिका खल्वियम् । धन्याः खलु सधनाः ।
- २ 'भारवेरर्थगौरवम्' उक्ति भारविना पांडित्य संदर्भे यथो. १२
- 2 Discuss भारवि's scholarship with reference to saying 12  
'भारवेरर्थगौरवम्'
- अथवा / OR**
- २ टूंकनोंध लप्पो : १२
- 2 Write notes on : 12
- (१) भारविनुं जवन  
(1) The life of भारवि ।  
(२) भारविनुं अर्थ गौरव.  
(2) भारवेरर्थगौरवम् ।

- ३ कोठ पशु बे विशे नोध लपो : १४
- 3 Write notes on any **two** of the following : 14
- (१) 'भगवदज्जुकीयम्'नुं प्रहसन तरीके भूल्यांकन  
 (1) Evaluate 'भगवदज्जुकीयम्' as a farce
- (२) 'भगवदज्जुकीयम्' शीर्षकनी यथार्थता  
 (2) Justify the title, 'भगवदज्जुकीयम्'
- (३) वसंतसेनानुं पात्र  
 (3) The character of Vasantsena
- (४) 'कूटियाट्टम्' शैलीमां 'भगवदज्जुकीयम्' ।  
 'भगवदज्जुकीयम्' in Kattiyamstyle.
- ४ (अ) समासनी सोदाहरण व्याख्या आपो : (गमे ते बे) ५
- 4 (a) Give the definition of compounds with examples : 5  
 (any **two**)
- (१) एकशेषद्वन्द्व समास  
 (२) कर्मधारय समास  
 (३) अव्ययीभाव समास  
 (४) षष्ठीतत्पुरुष समास ।
- (ब) विग्रह साथे ओणभावो : (गमे ते बे) ५
- (b) Recognise the following compounds with analysis : 5  
 (any **two**)
- (१) गंगा  
 (२) क्षमायुक्तः  
 (३) पूर्णपुरुष  
 (४) सभयम् ।
- ५ कोठ पशु अेक विषय पर संस्कृतमां गद्यखंड लपो : १०
- 5 Write a prose passage in Sanskrit on any **one** subject : 10
- (१) प्रिय कवि कालिदासः  
 (२) मम राष्ट्रम्  
 (३) मम परिवारः ।